

عنوان مقاله:

تحلیل توزیع خدمات درمانی و مکان گزینی بهینه بیمارستان در منطقه ۴ کلانشهر تهران

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و توسعه، دوره 20، شماره 68 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

گلناز حاجی مرادی - کارشناسی ارشد پدافند غیرعامل، دانشگاه صنعتی مالک اشتر تهران، تهران، ایران

آرمین رجب پور - کارشناسی ارشد پدافند غیرعامل، دانشگاه صنعتی مالک اشتر تهران، تهران، ایران

حبیب الله سهامی - دانشیار پدافند غیرعامل، دانشگاه صنعتی مالک اشتر تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

با توجه به تراکم جمعیت در تهران به عنوان پایتخت کشور، حساسیت کاربری بیمارستان و نقش تاثیر گذار آن در تامین سلامت فردو جامعه، شناسایی مکانهای مناسب جهت احداث بیمارستان، امری مهم و ضروری در برنامه ریزی و طراحی شهری محسوب می-شود. منطقه ۴ تهران به عنوان یکی از پرجمعیت ترین، وسیع ترین، مهاجر پذیرترین و پیر ساخت و سازترین مناطق تهران شناخته شده است. هدف از این تحقیق انتخاب مکان مناسب برای ایجاد مراکز بیمارستانی و بررسی توزیع بهینه بیمارستانها در سطح منطقه ۴ تهران با استفاده از روشها، الگوهای نوین و باتوجه به معیارهای موثر در مکانیابی مراکز درمانی میباشد. در این پژوهش ابتدا با استفاده از روش توصیفی- تحلیلی به جمع آوری اطلاعات پرداخته و شاخص های موثر در مکانیابی مراکز بیمارستانی استخراج گردیده است. سپس با استفاده از روش ANP به بررسی هدف، معیارها و زیرمعیارها و در نهایت به تجزیه و تحلیل لایه ها پرداخته شد. در ادامه با استفاده از نرم افزار ARC GIS و مدل همپوشانی مراکز مناسب جهت احداث بیمارستان تعیین گردید. از میان مکان های استخراج شده از نرم افزار GIS، مناسب ترین مکان جهت احداث بیمارستان با استفاده از الگوریتم رقابت استعماری (ICA) و پیاده سازی این الگوریتم در نرم افزار MATLAB، تعیین شد. در ادامه با استفاده از روش کیوگزاره های مرتبط با مطلوبیت مکان نهایی استخراج شد. همچنین با پرسش از متخصصین در رابطه با گزاره های مرتبط با مطلوبیت مکان برگزیده، ۱۳ گزاره استخراج گردید و با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی در نرم افزار SPSS، به ۵ نگرش دسته بندی و گروه بندی گردیدند. به طوری که ۵۳.۸۴٪ از مشارکت کنندگان در دیدگاه گروه ۱، ۱۵.۳۸٪ در دیدگاه گروه ۲، ۱۵.۳۸٪ در دیدگاه گروه ۳، ۷.۶۹٪ در دیدگاه گروه ۴ و ۷.۶۹٪ در دیدگاه گروه ۵ جای گرفته اند. دیدگاه اول مطلوبیت فاصله از فرودگاهها، ورزشگاهها، فضای سبز، دکلهای مخابراتی، رادیویی، تلویزیونی، پمپ بنزین و مراکز مشابه، کلانتری های پلیس و نیروی انتظامی، دیدگاه دوم مطلوبیت فاصله از سایر مراکز بهداشتی درمانی و بیمارستانها و همچنین فضاهای آموزشی، دیدگاه سوم مطلوبیت از نظر فاصله از مراکز صنعتی و منابع آلودگی، دیدگاه چهارم مطلوبیت فاصله از مراکز نظامی و پایانه های اتوبوس و غیره و دیدگاه پنجم مطلوبیت فاصله از راههای ارتباطی اصلی و مراکز پرتراکم جمعیتی را شامل می شود. نگرش یک بیشترین مقدار ویژه و نگرش پنج کمترین مقدار ویژه را در برمی گیرد.

کلمات کلیدی:

مکان یابی بیمارستان، تحلیل شبکه ای (ANP)، سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)، الگوریتم رقابت استعماری (ICA)، روش کیو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1537686>

